

F O A I E

pentru

MINTE, INIMA și LITERATURA.

No. 15.

Duminica 7. Aprilie.

1840.

ЇДЕЇ РАПСОДИЧЕ.

2.

ЛЕЇЦЕ НАТЪРІИ.

ШІ АН ТОАТЕ АЧЕСТКЪ А УНИВЕРСАЛЪ ТРЪПЪРІ ТОТ АЧЕЛКЪ ЛЕЇЦІ, ТОТ АЧЕГА ХАРМОНІЕ СЕ АФАЗ, — ФЪЗМОАСЪ НАТЪРЪ. НЪМАЇ АН ТІНЕ ЕСТЕ АНОДАТЪ КАЪЗА ШІ ЕФЕКТА! (ФЪКЪТОРЪ, ШІ ФЪКЪТЪ) НЪМАЇ А ТАЛЕ ЛЕЇЦІ СЪНТ НЕСТРЪМЪТАТЕ! ДЕ АМ ПЪТКЪ НОЇ АН УНИВЕРСЪ КЪ ІЪЦІМЪКЪ ЛЪМІНЕЇ КЪАЗТОРІ, ШІ СПРЕ ТОТ ТРЪПЪЛЪ ЧЕРЕСКЪ, КАРЕ НЕ ВА СТА АН ДРЪМ ПРІВІ, АМ АФЛА АН ТОТ ЛОКЪЛЪ, ПЕ КЪМ АН СОАРЕ, АША ШІ АН ПЛАНЕТЕ, КОМЕТЕ, ШІ ЛЪНІ, ДЕ ШІ ДЕ СІНЕ АНЪШІ МОДИФІКАТЕ, (СКІМЕВАТЕ) ТОТ АЧЕЛКЪ ЛЕЇЦІ А НАТЪРЕЇ, — ДЕ АР ПЕРІ АСТЪЗІ ЛЪМЪКЪ, ШІ МЪНЕ, САЪ ДЪПЪЗ УН МІЛІОН ДЕ АНІ С'АР НАЩЕ АЛТА, ТОТ АЧЕЛКЪ ЛЕЇЦІ А НАТЪРІИ ВОР СТЪПЪНІ АТЪНЧЕА АН ЛЪМЪКЪ НОАЪ, КАРЕ СТЪПЪНЕСЪ АСТЪЗІ АН ЛЪМЪКЪ (УНИВЕРСЪ) АЧЕАСТА. НЪМАЇ АША СЪНТ ЕЛЕ ФЪРЪ СЪФЪРШІТ, ШІ ВЕЧІНІЧЕ, КЪЧІ ЕЛЕ НЪ ПІЕР, ДЕ АР ПЕРІ НАТЪРА ПАРЦІАЛ, С'АЪ ТОТАЛ. — АДЕВЪРАТЪ КЪ НАТЪРА ОРГАНИКЪ АРЕ ЛЕЇЦІ, КАРЕ ПАРТЕ

КЪ ГРЕЪ, ПАРТЕ НІЧІ ДЕ КЪТ НЪ СЕ ПОТ АЕСАШІ, АНЪЗ ТОТЪШІ ЕЛЕ СЪНТ АН ТОТ ЛОКЪЛЪ, ШІ ТОТ ДЪУНА. ДЪПЪЗ ТОТАЛА ФЪРЪ ВЪСТЕ ЕСКАТА РЕВОЛЪЦІЕ А ПЪМЪНТЪЛЪШІ ШІ ДЪПЪЗ ДЕОСЕВІТЪ МАРІ СКІМЕВЪРІ СЪНТ НЕНЪМЪРАТЕ ТРЪПЪРІ НЪСКЪТЪ, СЪТЕ ДІН СПЕЦІЇ, УЕНЪРІ АНТРЕЇ АЪ ПЕРІТ, КАРЕ ПЕТРЕФАКТЕЛЕ ФЪСІЛІИ А РЕМЪШІЦЕЛОР АНІМАЛЕ ДЕЛА ТРІЛОБИТЕЛЕ ФОРМАЦІИ А ШІСТЪЛЪШІ ПЪНЪ ЛА МЪМЪТЪ АНГІЕЦОАСА А СІБЕРІЕЇ ФОРМАЦІЕ ДЕСТЪЛЪ НЕ АДЕВЕРЪКЪЗЪ. — АНЪЗ АН ФОРМАЦІА АЧЕАСТА НОАЪ ДЕ МАЇ СЪСЪ ШІ МАЇ СЪСЪ ПЪСЕ ПЛАНТЕ ШІ АНІМАЛЕ ІАРЪШІ АНВІАРЪЗЪ ЧЕЛЕ ВЕКІ, ОРГАНИЧЕ ЛЕЇЦІ, НІЧІ УНА ДІНТЪРЪНЕСАЛЕ НЪ САЪ ПЕРДЪТ. АН О ЛЪМЕ КЪ ТОТЪЛЪ НОАЪ ІАРЪШІ ВЪКЪКЪ ФІСІКЪ ВА СТЪПЪНІ, ВЪКЪКЪ ХЕМІЕ, ШІ ІСТОРИЕ А НАТЪРЕЇ НЕГРЕШІТЪ КЪ НЕ ВА АРЪТА НОАЪ ФОРМЕ, АНЪЗ ТОТЪШІ АН АЧЕСТКЪ НОАЪ ФОРМЕ ТІПІИ ЧЕЇ ВЕКІ СЕ ВОР АРЪТА, КЪЧІ ЛЕЇЦЕ НАТЪРІИ РЪМЪН ПЪРЪРЪКЪ КОНСЕКВЕНТЕ, АПОЇ КАДЪ А ЛОР ЛЕЇЦІТЕ МОДИФІКАЦІИ КЪМ ВОР ВРЪКЪ, ТОТЪШІ ТРЪПЪРІЛЕ ЛЪМЕЇ СЕ ВОР ФОРМА ІАРЪШІ СФЕРОЇДАЛЕ, (ГЛОБОАСЕ) СЕ ВОР АНВЪРТИ АН ЧЕРКЪРІ ЕЛІПТИЧЕ (УЪТЪІАТЕ) ЧЕЛЕ МАЇ АБЪРОАСЕ ШІ МАЇ МАРІ ВОР ЛЪМІНА, ШІ ЧЕЛЕ МАЇ МІЧІ СЕ ВОР ЛЪМІНА. — ЛЕЇЦЕ ЛЪІ

КЕПЕР, ШІ А ЛЪІ НЕВТОН ВОР АВЪ ІАРШІ
ТЕМЕІЛА СЪЪ. ТОАТЕ ФЕНОМЕНЕЛЕ (АРЪТЪРІ-
ЛЕ) ОДІХНЕСК ПЕ ЛЕЦІЛЕ НАТЪРІ!

АН ЛЪВНТРА НАТЪРІІ НЪЗЪЩЕ ДЪХЪЛ
ЗІДІТ. АДЪВЪРАТА КЪНОЦІНЦЪ, ПЕ КЪМ ШІ
РЕКЪНОЦІНЦА АДЪВЪРЪЛАШІ, ШІ А СОНТІЧІЛОР
АНЪВЦЪТЪРІ ДЪК ЛА КЪНОЦІНЦА ЧЕЛЪІ ПРЪ
АННАЛТ, — ЛА МІНЪНАРЪКЪ, ШІ АНКІНАРЪКЪ
ЧЕЛЪІ ВЕЧІНІК. ДЪЛЧЕ ШІ РЪДІКЪТОРІЪ ДЕ
ІНІМЪ ЄСТЕ А КЪНОАЩЕ ПЕ ДЪМНЕЗІЪ, ШІ А
ЛЪІ ЛЪКРЪРІ. — ПРІИ ТЕЛЕСКОП СЕ АРАТЪ
ЪН ЧЕР НОЪ ОКІЪЛАШІ АРМАТ, ЫНДЕ НАІНТЕ
ЛОК ГОЛ СЕ ВЕДЪКЪ, АКЪМА МІІ ДЕ ТРЪПЪРІ
АФЛЪМ. — ЧЕЛ МАІ ПЕРФЕКТ ТЕЛЕСКОП —
ПЛАТА ІСВОРЪЛАШІ АНЪВЦЪТЪРІЛОР ШІ А ДЕС-
ФЪТЪРІІ АФЛАТЪ ПРІИ ПЪТЪРЪКЪ ДЪХЪЛАШІ О-

МЕНЕСК — НЕ ФАЧЕ ВРЪДНІЧІ А ВЕДЪКЪ СОАРІ
АН ПЕНЪМЪРАТЪ МЪЛЦІМЕ, ШІ А КРЕДЕ КЪМ
КЪ САНТ ШІ МАІ МЪЛТЕ, ШІ АША А СІМУЦІ
ПЪТЪРЪКЪ ДЪМНЕЗІАСКА! — „КАТ ЄСТЕ ДЕ
МАРЕ ЛЪМЪКЪ“ — ЗІСЕ ІНФЪЗОРІА (ВЕРМЕЛЕ
МАІ МІКЪ), КАРЕА СЕ МІШКЪ АН ПІКЪТЪРА А-
ПЕІ — КЪМ? „АША ДЕ МАРЕ ЄСТЕ ЛЪМЪКЪ“ —
ЗІСЕ ФЛЪТЪРЪЛА КЪНА СЕЪРЪ ПЕСТЕ ЛІВЕЗІ —
„КЪМ ФЪРЪ МЪСЪРЪ МАРЕ ЄСТЕ ЛЪМЪКЪ“ —
СТРІГЪ КОКОСТЪРЪКЪ, (ВАРЪА) КЪНА ПЕСТЕ МЪРІ
ШІ КОНТІНЕНТ СЕОАРЪ — ШІ ОХ! „КАТ ДЕ
МАРЕ ШІ НЕ МЪРЪІНІТЪ ЄСТЕ ЛЪМЪКЪ“ ЗІЧЪ
ОМЪЛ, КЪНА СЕ ЫТЪ ЛА СТЪЛЕ, ШІ ВЪЗЪ
КЪМ СЕ АНЪОЛТЪ ПЕСТЕ ДЪНЪЛА ДРЪМЪЛА
ЛАПТЕЛЪІ! ШІ КЪ ДРЕПЪЛА КЪЧІ НЪМАІ О-
МЪЛА ПОАТЕ АШІ АНКІНЪІ ПЕ ЛА СЪЪ НЕКЪ-
ПРІНС ФЪКЪТОР. —

Др. Ваціу.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Danil Scavinski,

(Капет)

РІМА ВЕРЪЛАШІ XXX Є ГРЕШІТЪ ШІ АСТА СЕ ВІДЕ ШІ АН ВЕРЪЛА ЫРМЪТОР.

ЪН КАПІТАН ГЕОРГЕ АНЪЗ, ОМ ТРЪІТ МЪЛЦІ АНІ ЛА МЪНТЕ
КЪРЪІА АЧЕЛЕ ЛОКЪРІ АІ САНТ ФОВАТЕ КЪНОСКЪТЕ
РЪНАШІТ АН ДРЪМЪЛА ЧЕСТА ПЕ ТОЦІ СЪ КЪЛЪЗЪЗЪКЪКЪ
ШІ ВРЪНА ТОАТЪ АДЪНАРЪКЪ БІНЕ СЪ О ОДІХНЪКЪКЪ,
КА ЫНЛА ЧЕ ПЕ АКОЛО ТОАТЕ ПОТЕЧЕЛЕ ЦІІЕ,
НЕ АЪ ДЪС ЛА О КАСЪ'Н КОДРЪ ЧЕ ЄРА КІАР СІХЪСТРІЕ,
ДАР КОКОАНЕЛЕ ЧЕ'Н ТОАТЪ'С МАІ ДЕЛІКАТЕ ДІН ФІРЕ
НЕ ПЪТАНА ФІ МЪЛЦЕМІТЕ КЪ АСЕМІНЕА ГЪЗЪДІРЕ
ПЕ КЪЛЪЗЪЗЪЛА АЧЕСТА АНЧЕН СЪ'А АНДАТОРЪКЪКЪ,
О ГАЗАКЪ МАІ ДЕ ОДІХНЪ НЪМАІ ДЕ КАТЪ СЪ ГЪКЪКЪКЪ:
БІНЕ АР ФІ ФЪКЪТЪ АНЪЗ ДЕ ПРІМЪКЪ АІЧІ СЪ МЪЕ
СЪ НЪ КАТЕ ХЪЗЪРЪ КАСНІКЪ АНТЪ'О ЛАТЪРЕ ПЪСТІЕ
КЪНА ЛА ДРЪМ ШІ АНЪВЪРАЦІІ ЛА 'НТЪМПАВЪРІ ДЕОСЕБІТЕ,
КЪ ТОАТЪ А ЛОР МЪРІРЕ ДОРМЪ ШІ'Н КОЛІВІ ПЪРЪСІТЕ.
АЧЪСЪТЪ АНЪВЪРІНАРЕ ВЪЗЪНА ГЕОРГЕ КЪПІТАНЪЛА
РЪСЕНЪНАЕ: „АНТЪРЪ АЧЪСТА ІАТЪ КАРЕ'МІ ЄСТЕ ПЛАНЪЛА:

„Врѣна кокоанеле сз афле о маї бѣнз мѣлцѣміре,
„Требѣ сз не ѣрмз дѣрмѣла с'ажѣнѣем ла мѣнзетіре.“
Дечї фѣрз мѣлтз забавз, пѣрчед кѣ репезичїѣне
Трѣсѣріле анкѣркате спре сатѣла нѣміт рѣпчїѣне.

Орї чїне ашї поате анкїнѣ гроаза анцелече кѣм дѣлор нѣ гѣсск мѣлцѣміре
ші немѣлцѣмірѣ дамелор. — „Сз дор- ан касз, кѣнд ел, ромѣн берде, доарме
мім аїчї? вор фї цїнцарї! вор фї шоаренї! дѣс' челе маї де мѣлте орї, пе стѣнчї шї
пайнжїнї! лїліечї! бѣфне! о черѣле!“ — прїн кодрі, дар ашї аз планѣла де време
Тоатз нѣдеждѣ е ла Георге капїтанѣла! че ел есте мѣнтѣиторѣла. Плек спре мѣнз-
шї де шї ел стрѣнче дїн ѣмерї непѣтѣнд стїре, дар —

Аїчѣ Ага К дїн норочїре зѣреѣ,
Ез сѣрѣцїѣла че мѣнз пе кал сз кам кѣмпѣнеѣе,
Шї афлѣнд, дѣпз кѣм аїцїї бїне ала кѣзѣлаѣїрз,
Кѣ кѣ бакѣїкз агїасмз еѣтлїѣж'шї агїсѣмѣїрз,
Ала ковоарз жос, шї'нчепе сїнѣѣр тоцї каїї сз мѣе
Кѣ асфел де іскѣсїнцз кѣ асфел де вїтежїѣ
Кїар на Аїїа каре колеѣла ала амесїкз кѣ норїї
Прїн гоана чѣ фѣрїоаеѣ че'н грозїсе прївїторїї
Елнд ала нга'н фѣга маре каїї спѣмацїї де 'нфокаре
Ан тѣрїїрѣ лѣї вїктор ла а Троєї азѣрмаре:

Дсеменарѣ ар фї бѣрѣсѣмфлатз де н'арфї іронїкз, преѣм сз веде дїн ѣрмзтоаре-
ле берсѣрї.

Еѣм кѣ сѣнт ерої ромѣнїї нїменї нѣ тѣгѣдѣїеѣе,
Дар вр'ѣн Тїтѣ саз вр'ѣн Мечена дїн еї тот мѣ се іеѣе.
Сѣрѣцїѣла де рѣшїне вѣзѣнд аша мѣїтѣрз.
Аѣ рѣмас мѣт де ісправз, пар'к'аѣ нѣскѣт фѣрз гѣрз,
Прївїнда аша кїеѣїре шї плеснїтѣрї мїнѣнате,
Офта шїїнда к'ачел плеснет ва сѣна шї п'а лѣї спате.

Дїн калѣ ноастрз ан латѣрї ан партѣ деспре амѣзз
ѣн дрѣм плїн де боловане ла ѣи скїтїшор ѣрмѣзз,
Скїтїшор че дїн векїме аколо се просазѣеѣе,
Шї де анї трїї сѣте скїтѣла Пїонѣлаѣї се нѣмеѣе,
Док ан каре адеѣѣрѣла, одїѣма, фаптеле вѣне,
Шї сѣжнїта кѣчернїчїе аѣ хотѣрѣѣ сз с'адѣне.
Аколо пе тоцї коїерїї кѣлаѣѣѣла аї порнїеѣе,
Шї чѣ маї бѣнз одїѣнз антр'ѣн сѣферт фѣгѣдѣеѣе;

Аша дар антр'о зніре нє ам порніт кѣ бѣкѣрїе,
 Дар, ах доамне! че неказѣрї! че спѣмѣ! че грозїе!
 Сфертѣа зїс де кзлѣзѣзѣа антр'ѣн в'ѣк се префѣкѣсе,
 Шї аа нопцїї антѣнерїк ла лїре не сѣппѣсе!
 Роателе пе де о парте пе мїї де стѣнчї се рѣдїкѣ,
 Поклїтѣа ан кап ловеце кѣт пѣцїн де нѣ'а дїспїкѣ;
 Анѣм ковораї о бала кѣ кѣрнїрї прѣвзлїтоаре,
 Дї'цї пѣрѣ кѣ мерцї ан тартар ан вѣчї се нѣмаї вѣзї соаре;
 Анѣм мерцеаї тот п'о коастѣ п'а болованїлор вѣрѣѣрї,
 Ынде прѣвзлїнда о датѣ ацї фѣчѣкї капѣа тот хѣрѣѣрї.
 Че цїпете ам кокоаме! че фрѣнцїерї де мѣїнї! офтаре!
 Черѣндѣшї ѣна ла алта чѣ маї де апої їертаре.
 Вѣ амѣрѣмѣрїт де фрїкѣ маї кѣ пѣнцїеам де дѣрере:
 „Сѣ мор ноаптѣ че'ї азсатѣ спре одїхнѣ шї пѣлчере!
 „Шї сѣ мор маї алес анкѣ антр'о 'нтѣнекатѣ старѣ,
 „Фѣрѣ сѣ аїе нїчї дѣхѣвнїк нїчї капѣт де лѣмѣнаре!
 Дар де аша хал пѣтрѣнеѣ черѣскѣ мїлостївїре,
 Ам ажѣне фѣрѣ прїмеждїї пѣн'ла сѣпѣнта мѣнѣстїре.

Фрѣмѣсѣца ачестор вѣрѣрї сѣте нетѣ- птѣ че є азсатѣ спре одїхнѣ шї пѣлчере!
 гѣдѣїтѣ; дескрїерѣ є де мїнѣне шї ка- шї фѣрѣ капѣт де лѣмѣнаре! — антѣїѣ
 рактерїсѣзѣ пе поет. — Сѣ моарѣ моа- пѣлчерѣ апої дѣхѣвнїкѣа:

А рїма „вѣрѣѣрї кѣ хѣрѣѣрї“ є о кам маре лїченцѣ поемїкѣ дар і се їартѣ пѣн-
 трѣ орїцїналітате.

Дѣнѣ о ноапте тїкнїтѣ Чѣхлѣз'мерѣкат кѣ чѣцѣ
 Спре скїт арѣнканѣдѣшї фрѣнтѣ не дѣ дат бѣнѣ дїмїнѣцѣ:
 Дї аїчї їар ампрѣѣнѣ дѣнѣ сѣпѣнта лїтѣрїе,
 Ан дрѣмѣа карѣ'а азсасем не ам анторѣ кѣ бѣкѣрїе,
 Ам мере кѣ неконтїнїре фѣр'амаї кѣта хѣдїнѣ,
 Ш'ам ажѣне пе дѣпї амѣзѣ ла Тѣлгїш ла карантїнѣ.
 Аїчї хатманѣа Паладе ащїпта кѣ бѣкѣрїе,
 Сѣ'шї афле сосїт фрѣї-пасѣа че де мѣлат сѣа сѣ вїе;
 Дар фїїнд кѣ ачѣ воїе анкѣ тот нѣ маї сосїсе
 Ш'а карантїнеї бордер де трѣкѣторї се тїкїсе
 Аѣ пѣс ла кале сѣї факѣ о касѣ нѣоз де скѣндѣрї
 Фѣрѣ а се маї сѣппѣне ла сѣпѣраре саѣ гѣндѣрї.
 Ан ачѣстѣ касѣ нѣоз ка'нтр'о кѣшкѣ жїдовѣскѣ,
 Тоцї гѣстѣм о зї шї о ноапте одїхнѣ кзлѣторѣскѣ.

Адоа зі жзліна черзл мзлата нодстрз кінзіре,
 Бзкзрз ші мік ші маре кз а пасзлзі сосіре.
 Апоі дзпз о 'ндезнгз а тзтзрор афзмаре,
 Ші дзпз о амзрзнтз антрз тоате черчетаре,
 Дзрзіна кага ачелзі че не нздзшк кз фзмзл:
 Бжт маі анграбз кз тоціі іарзші не ам апзкат дрзмзл;
 Ш'ажзнгзнд ан шазе чзасзрі ла апеле мінерале,
 Ам скзпат де азтз лзнгз ші остенітоаре кале.

Ла Борсек, кз фереде, кз месе, кз адзнарє
 Сз зітзсе маі кз тотзл а дрзмзлзі озпзраре.
 Адесе орі фзчк балзрі новілімк знгзрєаскз,
 Сз де парз маі пзкзтз кліма азк кіар зрєкскз.
 Фзчк ші прімеблзрі кз тоціі пе жос пе ла стікзріє
 Ба анкз ші пістє зн мзнтє пж'пе ла о віззіє . . .

Сзвзршіна дєчі тоатз вєра ан чінічї сзптззмжні де зіле.
 Трїміціндаз-ні се каїі де пахарнікзл Васіле
 Не ам порніт кзтре Молдова кз неспзсз нерзвдаре,
 Ка с'ажзнцєм пе акасз маі кзржнд фієше карє.
 Кзм ам веніт ла рзпчїзне пєнтрз сз мерцєм маі істє
 Фзр'а пжнді ла прімеждіі, ам плєкат пе патрз пазте
 Ш'ам сосіт ан зече чкєзрі л'а тзргзлзі Петрєі батрз,
 Анкзнцізржнд дкєл-Доамнеі ш'аї лзі колобані де пєатрз.

Ла тзргзл Петрєі пе пазте ажзнгзнд кз норочіре
 Коконєлє аз мерс андатз ла Домнкєска Мзнзсітіре
 Мзлцзміна Трєїмеі сфінте к'о інімз змілітз,
 К'аз сосіт фзрз прімеждіі ла Молдавіа дорітз,

Асфєл сфзршзцє. Ар фі азт поате
 мзлатє де спзс поетзл пєнтрз адзнзрі,
 месе, балзрі, прімеблзрі пе ла стікзріє . .
 дзр кзм с'а пзкз де кзрз, зітз тот;
 анчєпе іар Інокондріатіка са віацз.

Всте де лзат сєама кз ан тоатз прєскрієрк
 азкєста азіа доз зічєрі стрєїне лімбєї іаз
 скзпат: „Хзззр ші хал“ ші азєстк поа-
 те пєнтрз кз сзнт Тзрчєціі. Нічі зн кз-
 жнт грєчєск, нічі зн славонісм не прї-
 міт лімбєї; лзкрз стрєїн ші нзоз антр'о
 єпозх кжнд єра де вєн гзєт а анпєстріца

лімба ші а прєсєра зндє ші зндє кжте зн
 „катадікєскз“ кжте о „свєніє“ шал.

Нз доар кз вєрєзєзріле азєсте пот
 сазжі де модел; дзр азт кз Омзл є-
 ра поєт, ші ар фі азтзт фачє мзлт да-
 кз ліпса нз ар фі єтжнс цєнізл лзі.

Натзра аз лзсат оамєніі мєніці а трє-
 чє некзноскзці прін калк вієціі. Тоатз
 анзрчїнарк лор єтє сз рєсздкєскз кж-
 тєва флорі пе дрзмзл лор.

К. Нєгрзціі.

(Дін Кзрієрзл де Я. Сєкс)

кързіле ші фантеле сале аѣ ѡн алт скоп маї пре сѣс де кѣт бѣнѣтѣцїле пѣмѣн-тещї. Ёа прївеще кѣтрѣ черїѡ, ачєаста лѣсѣ нїчї де кѣм нѣл фаче дешерт шї трѣфаш. Ёа антребѣнцєазѣ тоате мїжлоачєле, каре лї пот ладѣе адєвѣрат фолос. Нїчї ѡн скїерѣт де а лѣбекїцілор лѣ рѣѣ-тате нѣ єсте лѣ старе аї скїмѣа фаца сѣѡ ал кѣтрємѣра. Шї фїїнд кѣ єлѣщїе фѣ-рѣ лѣдоїалѣ, лѣ че арє а се лѣнкредїнѣа сѣфлєтѣл сѣѡ, шї ѡнде ва фї єа дѣс прїн-моарте, аша дѣнѣл токма аша є лѣнкре-дїнѣат дєспре лѣвїєрєа са чєа де апої прєкѣм шї дєспре моартеа трѣпѣлѣї сѣѡ; іатѣ прїчїна пєнтрѣ че ѡн крєщїн бѣн нѣ се тємє де моарте, шї се бѣкѣрѣ дїн їнї-мѣ пєнтрѣ вїаѣа вїїтоаре. Тоате лѣкѣрѣїлє сале сѣнт маї пре сѣѣ де пєдєапсѣ; а-кѣлатарєа са є сѣкѣнтѣ; рѣѣаарєа са ста-торнїкѣ; дѣѣрїлє сале мѣтє; вїрѣѣтєа са шїчї одѣтѣ маї стрѣлѣѣїтоаре де кѣт лѣ нѣкѣлѣѣрї, лѣкѣт де шї лѣ окїї лѣмїї сѣ ар-пѣрєа кѣтє одѣтѣ а фї нєфєрїчїт, єл лѣ-сѣ нїчї одѣтѣ нѣ арє нїчї о їсѣїрє а ва-лѣрїлор лѣмїщї де нєфєрїчїрє. Нїмїнї нѣ тоате фї тѣтѣ де фамїліє маї бѣн, де кѣт крєщїнѣл бѣн; нїмїнї нѣ щїє да є-дѣкѣцїє дїн тємєїѣрї аша де лѣнѣлєптє прѣнѣїлор сѣї ка дѣнѣл. Крєщїнѣл бѣн є дєпарте де тоатѣ крєдїнѣа дєшартѣ; єл бѣнощїє пѣнѣ ѡнде аѣѣнѣт хотарѣлє мїнѣїї оменєщї, де ѡнде маї лѣ сѣс дѣн-тє арє трєѣнѣцѣ де аѣѣторїѣл дєскопєрїї дѣмнєѣєщї, ачєаста лѣсѣ щїє ашї о лѣ-фѣцїша лѣнтрѣ тоатѣ кѣрѣцєнїє єї, лїм-пєзїтѣ шї лѣмѣрїтѣ де тоате їскодїрїлє фанѣтїсѣлѣї сѣѡ а фѣцѣрїєї.

Ѣрѣѣосѣл. Ѣнѣл ка ачєаста мєрѣє ла алтѣл, карє токма стѣ гѣта дєє кѣл-ка сѣ доармѣ шї лѣчєпє кѣ єл дїкѣр-

єрї пѣнѣ моаптєа тѣрѣїѣ. Дѣларѣѣ ла чєї чє вѣрєѣ а кѣлѣторї кѣ гѣва шї лї лѣмпєдєкѣ. Дѣларѣѣ ла алтѣл, лѣ роарѣ сѣл аѣнѣтє пѣцїнѣл акасѣ, пѣнѣ кѣнд ва фаче дѣнѣл о прїмєларє. Ёа дѣѣкѣ прѣнѣл стѣрѣн дєла доїкѣ, лї дѣ сїнѣѣр де мѣнѣат, лѣ дїѣѣ шї лї кѣнтѣ сѣ доармѣ. Дѣ масѣ нє повєстєщїє кѣ вїоїѣѣ-нє, кѣмѣкѣ лѣѣнд дѣнѣл де кѣрѣцєнїє, лѣ-кєатїва аѣ авѣт фєлїѣрїмї дє опєрѣцїї. Пє мѣмѣса о лѣнтрєлєѣ ла адѣнѣрї, сѣї сѣпѣє лѣ чє зї сѣ аѣ нѣкѣт єл. Дѣтѣ дѣтѣ нє маї сѣѣнє, кѣмѣкѣ гѣдїна лѣї є пѣїнѣ дє кѣтарє шї кѣтарє фєлїѣрї дє бѣрєнї шї кѣмѣкѣ кѣса ѡнде шѣдє єл єстє кѣрѣчїѣ. Нє маї лѣшїрѣ шї алтєлє мѣлтє; сѣ кѣ-вїнє лѣсѣ а кѣѣѣа пє чєтїторї ка сѣ нѣ фїм шї ної. . . .

Дѣѣдѣрєсѣл. Ѣнѣл ка ачєаста стѣ-спрє пїадѣ ла ѡн лок пѣблїк, шї нєнтрє-ѣат кѣтѣ прїлєѣ а сѣѣнє алтора, кѣмѣкѣ єл токма лѣѣма аѣєаптѣ сѣї вїє ла мѣ-нѣ атѣтєа мїї дє гѣлѣнї. Бѣнѣ зїоа дє їаї дѣт, дрѣм дє вѣрєѣ шѣ аѣ лѣат: кѣнд тє лѣнтѣлнєщїє лѣ дрѣм, тє опрєщїє ка сѣї сѣпѣє, кѣмѣкѣ єл арє прїєтїнї тот нѣмаї дїн домнїї чєї маї маїї, вѣрєщїє нѣмаї дєспрє кѣртєа домнїторїѣлѣї кѣ гѣнд де а лєга оамєнїлор окїї, ка сѣ крє-дѣ кѣмѣкѣ єл ар фї їнѣрат лѣ тоате тѣїнєлє дїпломѣтїчє шї полїтїчє. Фїїнд дѣмнєлѣї лѣ адѣнарє, дѣнд прїчїнѣ кѣ ар кѣѣтѣ о сѣрїсѣрїѣѣ, сѣоатє дїн бѣснѣ-рїѣ фєлїѣрїмї дє сѣрїсѣрї; сѣорнїтє тот дє дѣнѣл, карє лѣнтѣ єл лє арѣтѣ кѣ ар фї вєнїтє дєла нѣ цїѣ чє прїнѣї, мїнїстрїї шї дамѣ. Шї чїнє сѣл поатѣ асѣѣлѣа пѣнѣ лѣ капєт, пєнтрѣ тоате кѣтє лѣї маї сѣѣнє дєспрє мѣлѣїмєа мошїлор рє-мѣтє лѣї дєла стѣѣмошї (прїн вїс), дєспрє

вiтeжiiлe шi дeспpe кзлзтopiiлe cалe, (кape лeаѣ фocт фзкѣт кa шкoлapѣѣ (пe хapтз, iap нѣ лн aдeвзр). лзѣдзpoчлa бpea a жѣкa пpeтѣтiндeнi чea мaѣ дe фpѣнтe poлз, iap лн лoнтpѣ нѣ eстe дe кжт ѣн мiшeлa шi oм дe нiмiк, кape кѣ кжт бpea a cтpѣлѣчi мaѣ мѣлт, кѣ атжтa лшi вѣдeщe мaѣ дeсзвжршiт aпѣчлa cѣѣ кapaктep. дe шi цiнe eл кacз кѣ кiрiе, тoтѣщ кзтpѣ aчeлa кape нѣлa кѣнoащe мaѣ дe aпpoaпe зiчe кз o apе дeлa тaтзлa cѣѣ, лнcз пeстe пѣцiн o бa вiндe дiн пpичiнз кз н'ape дeстѣлe oдѣi, лн кape cз фaкз дeстѣлa лзцiтѣлѣи cѣѣ пpиeтeшѣг. дap cз вeдeцi дoмнiлop! мѣлцi дe aчeщiа фaк шi кжтe ѣн нopoк тpѣiнд; ѣлчopѣл лнcз мepцe лa aпз нѣмaѣ пѣнз лa o бpeмe — пѣнз iсe фpѣнцe oдaтѣ тoapтa шi гpѣмaзѣлa.

дeтe мeнeа cаѣ мaѣ пѣблiкaт

ѣpмa атлacѣлѣи цeoгpафiк, poмжнeщe; 3° a тpea хapтз: асиa.

4° a пaтpа хapтз а мepиkа.

пpe лзнгз хapтa гeнepaлз, a а мepицѣи ce aфлз a.) хapтa рeпѣлiцiлop ѣнiтe aлe а мepицѣи чeнтpалe, б.) a cтaтѣлѣи мeкcиkан шi c.) a гвaнeнѣи фpaнцeзe.

ачeстe хзpцi дѣпpe чea дiн ѣpмз eдiцiе a фaѣмocѣлѣи цeoгpаф iрѣѣ, пpeкѣм шi чeлe мaѣ мѣлaтe лiтoгpафii, cжнт лѣкpатe дe apтiстii мoлдoвeнi. нoѣ лeзѣм пe кѣнoскзтopи cз цiѣдiчe пpoпзшiрeа фзкѣтѣ лн цiицe шi лн фpѣмoacлeлe apтe.

(ялe poм:)

жѣнeлe дeспepaт.

библиoгpафiе poмѣнeакѣ.

ялa дoилe шiр aл тaблoнeлop дiн iстoрiа шi тpaдицiiлe мoлдaвeи, дe д. ягa аcaкi, cаѣ пѣблiкaт лa iнcтiтѣтѣлa ялeвiнѣи, шi a нѣмe:

1° дeскpиeрeа iстoрикз a тaблoѣлѣи чe лмфзцiшaзз пe ялeкcaндpѣ чeл eѣн дoмнѣлa мoлдaвiеи, кжнд aѣ пpиiмiт кopoнa шi хлaмiдa дe лa aмбacaдopii лмпкpaтѣлѣи ioан пaлeoлoгѣ II лa aнѣлa 1425, кѣ пopтpетѣлa aчeстѣи лмпкpaт.

2° зiнa дoкiа шi тpaиaн, дѣпpe тpaдицiiлe пoпopeнe a poмжнiлop, кѣ пpoспeктѣлa пiонѣлѣи (чeахлзѣ лѣат дeлa гѣpа дapгѣлѣи, шi iтeнepapиѣлa пoвзцѣpеа apѣмѣлѣи) лa aчeст мѣнтe, ш. a. тeкcтѣлa poмжнeк шi фpaнцeз, шi дoз тoблoнe.

нѣ чepчeтa пpичiнa, пeнтpѣ кape кзѣѣ лн дeснздeждe; eл cтз мaѣ aджнк aсѣнcз лн фѣндѣлa iнiмii джнcѣлѣи, дeкжт cз o пoцi кѣнoащe шi cз тe мiрiл тoтдeoдaтѣ eстe aшa aпpoaпe дe лѣмiнa oкiлop тѣi, лн кжт пeнтpѣ aпpoпieрeа нѣ o пoцi вeдeа. дeстѣлa атжтa, кз eл нѣ iѣвeщe пe нiмiнi. нiмiк нѣи фaчe лѣи пeтpeкaнiе, нiмiк нѣлa дeсфзтeазз. чeи мaѣ дeaпpoaпe aѣ cѣи чeapкз лнзѣap aл aдѣчe лн cиmцiрi, eл лi дeпapтз дeлa cинe. чeи мaѣ мѣлцi дiн пpиeтiнii cѣи лaѣ пѣpзcит; cиngѣp pзтѣчeщe лнтp'o пapтe cаѣ лнтp'алтa, iap дe aдѣнapea oaмeнiлop фѣцe. аѣ eстe чeбa мaѣ тpиcт дe кжт aчeacтa? вcтe чiнeбa мaѣ вpeднiк дe жлiт дeкжт джнcѣлa? чiнe e вiнoвaт? eл? вѣдѣкaцiа чe нѣ iаѣ цiѣт дѣмepi тiмпѣpиѣи фaнтaciа шi нe-acтжмпѣpѣлa iнiмii лѣи.